

עפ 6015/24 - מדינת ישראל נ' עדנאן נורי

בבית המשפט העליון

ע"פ 6015/24

לפני:

כבוד השופטת דפנה ברק-ארז
כבוד השופט עופר גרוסקופף
כבוד השופטת רות רונן

המערערת:
נגד

מדינת ישראל

המשיבים:

1. עדנאן נורי
2. מ.ב.(נפגע העבירה)
ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-
לוד ב-ת"פ 37637-10-22 מיום 10.6.2024,
שניתן על-ידי השופטת מ' גרינברג
ה' באדר התשפ"ה (5 במרץ 2025)

תאריך ישיבה:
בשם המערערת:
בשם המשיב 1:

עו"ד אמיר נבון; עו"ד שי יעקב

פסק-דין

השופטת רות רונן:

לפנינו ערעור מדינה על גזר דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת מ' גרינברג) בת"פ 37637-10-22 מיום 10.6.2024, בו הטיל בית המשפט על המשיב 4.5 שנות מאסר לצד מאסר מותנה; חייב אותו בתשלום פיצוי למתלונן בסך 40,000 ש"ח; והורה על חילוט מכוניתו. זאת, לאחר שהמשיב הורשע לפי הודאתו במסגרת הסדר דיוני בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (החוק להלן: חוק העונשין או החוק). כפי שיפורט להלן, לגישת המערערת העונש שנגזר הוא מקל, אינו הולם את הנסיבות ואת הענישה הנוהגת; והפיצוי שנפסק למתלונן - אינו הולם את הנזק שנגרם לו.

1. בתמצית, כתב האישום (בו הודה המשיב כאמור), מתאר כי אחיו של המשיב, מוסעב נורי (להלן: מוסעב), עבד בחברת "קלדרון" (להלן: החברה) כעובד ניקיון. גם המשיב עבד בחברה זו עד שפוטרו בחודש יוני 2022. בסמוך ליום 7.10.2022 סיפר מוסעב למשיב שקיבל מהחברה בתמורה לעבודתו בחודש ספטמבר 2022 משכורת בסך 3,000 ש"ח, ולא 6,000 ש"ח כפי שסבר שהיה זכאי לקבל. למשמע דברים אלה, החליט המשיב לפגוע במתלונן, שהיה מנהל בחברה באותה העת.

ביום 11.10.2022 הגיעו המשיב ומוסעב במכוניתו של מוסעב (להלן: המכונית) בסמוך למקום העבודה של מוסעב ושל המתלונן (להלן: מקום העבודה). לאחר שהמשיב שוחח בטלפון עם המתלונן, יצאו המשיב ומוסעב מהמכונית והלכו למקום העבודה. המשיב הצטייד בלהב של סכין כירורגית חדה אותה החזיק במכונית (להלן: הלהב), במטרה לפגוע במתלונן. המשיב ביקש ממוסעב שיפתח את שער הכניסה למקום העבודה באמצעות כרטיס העובד שלו; ולאחר מכן ביקש ממנו לחזור למכונית, להתניעה ולהמתין לו. זאת כדי שיוכלו להימלט במהירות לאחר הפגיעה במתלונן.

2. המשיב חיפש את המתלונן, שהגיע לאחר מספר דקות לחדר הלוקרים במקום העבודה. המשיב נכנס לשם והשניים החלו לשוחח. לאחר מספר דקות הוציא המשיב את הלהב מכיסו, והסתיר אותו באמצעות הטלפון הנייד שלו. בשלב זה, ומבלי התגרות כלשהי מצד המתלונן, הניף הנאשם את הלהב ושיסף באמצעותו את פניו וצווארו של המתלונן שלוש פעמים. מיד לאחד מכן ברח בריצה מהחדר והותיר את המתלונן לבדו, פצוע ומדמם. המשיב יצא אל המכונית והוא ומוסעב נמלטו מהמקום, כשהמשיב זרק את הלהב מהמכונית במהלך הנסיעה.

3. המתלונן הצליח להזעיק עזרה. צוות אמבולנס של מגן דוד אדום שהוזעק למקום ניסה לעצור את הדימום המסיבי, ומשלא הצליח - נאלץ להרדים ולהנשים את המתלונן ולפנותו לבית החולים. מעשי המשיב גרמו לסכנה מוחשית לחיי המתלונן, והוא טופל באמצעות מנות דם. בהמשך, נותח המתלונן בפניו ועורק פניו שנחתך ונפגע בסעיף האנגולרי נתפר. כן אובחן אצלו שבץ מוחי, שנגרם כתוצאה מאיבוד הדם שגרמו לו מעשי המשיב.

4. מתיק המוצגים שהוגש לבית משפט קמא על ידי המערערת, עולה שכתוצאה ממעשי המשיב, נגרמו למתלונן 3 פצעי חתך ארוכים בפנים, בלסת התחתונה ובצוואר העליון. השבץ המוחי גרם לשיתוק בצדו השמאלי של גוף המתלונן. לאחר אשפוז של שבועיים בטיפול נמרץ, הוא נדרש לשיקום במשך חודשיים בבית חולים שיקומי.

בהצהרת נפגע העבירה שצורפה לתיק המוצגים, תיאר המתלונן את הפגיעות הנזירות והנזירות

והקוגניטיביות שהוא סובל מהן - את הפגיעה בזיכרון, הפגיעה התפקודית, האשפוזים החוזרים ונשנים להם הוא נדרש, ואת הכאב הפיזי המלווה אותו באופן יומיומי. הוא תיאר בין השאר כיצד הוא מתקשה בביצוע פעולות יומיומיות פשוטות, ונאלץ להיעזר במשפחתו הקרובה (אשתו וילדיו) כדי להתקלח ולהתלבש. עוד הוא תיאר את ההשפעה של מעשי המשיב על בריאות נפשו - הוא סובל מדיכאון, חרדה וקשיי שינה, וכן מטופל בכדורים פסיכיאטריים. כן פורטו השפעות נוספות של מעשי המשיב על חייו - נפשיות, בריאותיות, אסתטיות ומשפחתיות. המוסד לביטוח לאומי קבע למתלונן דרגת נכות יציבה בשיעור של 96%, ולפי הצהרתו של המתלונן, הוא אינו מסוגל לעבוד.

גזר הדין של בית המשפט המחוזי

5. ביום 10.6.2024, גזר בית המשפט המחוזי את דינו של המשיב. ראשית הוא קבע כי המשיב פעל כלפי המתלונן באלימות אכזרית, פגע פגיעה ממשית בשלומו ובביטחונו, ופגע "ברף הגבוה" בערך ההגנה על ביטחון הציבור ובערכים המוגנים (פסקה 10 לגזר דינו של בית המשפט קמא). בית המשפט עמד על כך שהמקרה דנן הוא חלק מתופעה פסולה הקיימת בחברה הישראלית - של עשיית שימוש פסול באלימות ובנשק קר על-מנת ליישב מחלוקות.

6. מתסקיר שירות המבחן שהוגש לבית המשפט קמא ועיקריו הוצגו בגזר דינו, עלה כי אביו של המשיב מרצה מאסר בגין עבירות סחר בנשק, וכי מאסר זה גרם למשבר כלכלי במשפחה, ויצר תסכול רב אצל המשיב. עוד עלה כי המשיב נשר ממערכת החינוך בגיל 12, לצורך סיוע בפרנסת המשפחה. שירות המבחן התרשם בתסקיר זה מהמשיב כצעיר נעדר עבר פלילי, שלקח אחריות כלכלית על משפחתו. באותה העת שולב המשיב בקבוצה טיפולית ושיתף פעולה בפעילויותיה. בתסקיר צוין כי המשיב מתחרט על העבירה שביצע, מביע אמפתיה כלפי המתלונן ומסביר את ביצוע העבירה במצוקה הכלכלית של המשפחה ובהלנת השכר של אחיו (וגם שלו, לפי התסקיר).

עם זאת, שירות המבחן התרשם שהמשיב מטשטש ומצמצם את התנהלותו בעבירה, וכן את חומרת העבירה והתכנון שקדם לה. שירות המבחן העריך כי כשהמשיב חש פגיעות ותחושת תסכול, הוא עשוי לנהוג באימפולסיביות, תוקפנות ואלימות. לנוכח האמור, שירות המבחן המליץ אז על ענישה מוחשית ומציבת גבולות, שתרתיע מפני הישנות עבירות בעתיד.

7. בית המשפט בחן את מדיניות הענישה הנוהגת באמצעות הפניה לשישה ערעורים פליליים שנידונו לפני בית משפט זה (ע"פ 3818/23 מדינת ישראל נ' זוודו (2.7.2023) (להלן: עניין זוודו); ע"פ 4283/22 באחית נ' מדינת ישראל (1.12.2023) (להלן: ענייןבאחית); ע"פ 3621/23 ממנ נ' מדינת ישראל (6.9.2023) (להלן: ענייןממן); ע"פ 344/22 ג'אברין נ' מדינת ישראל (23.6.2022) (להלן: ענייןג'אברין); ע"פ 5262/21 אבו סבילה נ' מדינת ישראל (16.5.2022) (להלן: ענייןאבו סבילה); ע"פ

3243/23 מדינת ישראל נ' סרחאן (9.8.2023) (להלן: עניין סרחאן)). בכל אותם מקרים דובר בהרשעה בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, ובחלקם הורשעו הנאשמים גם בעבירות נוספות (החזקת סכין, איומים, הפרת הוראה חוקית). למעט בעניין סרחאן, ביתר המקרים דובר בדקירת הקורבן באמצעות סכין או חפצים חדים אחרים (בעניין סרחאן הנאשם השתמש בקורת עץ על מנת להכות בראש קורבנו). כן עמד בית המשפט על נסיבות העבירה במקרה דנן ועל הנזק שנגרם למתלונן, וקבע מתחם ענישה הנע בין 4.5 ל-8 שנות מאסר, וענישה נלווית.

בהתייחסו למיקום העונש בתוך המתחם, התייחס בית המשפט לסיפור חייו המורכב של המשיב; לגילו הצעיר; להשלכות ההליך הפלילי על חייו שפורטו בתסקיר שירות המבחן; ולהשתתפותו בקבוצה טיפולית. יחד עם זאת, בית המשפט ציין גם את העדר האופק השיקומי שעלה מהתסקיר. לאור כל אלה נקבע עונשו של המשיב בתחתית מתחם הענישה, ונגזרו עליו כאמור 4.5 שנות מאסר; מאסר על תנאי (10 חודשי מאסר על תנאי, בתנאי שלא יבצע עבירות אלימות מסוג פשע למשך 3 שנים משחרורו; 6 חודשי מאסר על תנאי, בתנאי שלא יבצע עבירות אלימות מסוג עוון או עבירת החזקת סכין במשך 3 שנים משחרורו); ופיצוי בסך 40,000 ש"ח למתלונן. כן הורה בית המשפט על חילוט המכונית לטובת אוצר המדינה.

הערעור

8. על גזר דין זה הוגש הערעור שלפנינו. המערערת טוענת שמתחם העונש שנקבע הוא נמוך באופן חריג, אינו משקף את החומרה של מעשי המשיב כפי שתוארו לעיל, וחורג באופן קיצוני מהענישה הנוהגת - באופן המצדיק התערבות של ערכאת הערעור. עוד נטען ששגה בית משפט קמא כאשר מיקם את עונשו של המשיב בתחתית מתחם הענישה, וזאת נוכח לקיחת האחריות החלקית והמוגבלת שלו למעשיו; אי מתן משקל לשיקולי הרתעת היחיד והרבים; ונוכח התפשטות תופעת האלימות הקשה בנשק קר לפתרון סכסוכים. לגבי הפיצוי בסך 40,000 ש"ח שנפסק לזכות המתלונן, נטען כי הוא אינו עומד ביחס סביר לנזק העצום שנגרם למתלונן.

9. בדיון שהתקיים לפנינו ביום 5.3.2025, חזרה המערערת על עיקרי טיעוניה. מנגד, תיאר בא כוח המשיב את סיפור החיים המאתגר שלו, וציין כי הוא לא התכוון לגרום למתלונן לנכות שנגרמה, אלא - כך נאמר - ל"נכות קלאסית". זאת בשל העובדה שהמשיב חתך את המתלונן, ולא דקר אותו. לדידו, בית משפט קמא קבע מתחם מתאים, קבע עונש מתאים בתוך המתחם - ולכן יש לדחות את הערעור.

לקראת הדיון, הוצג תסקיר עדכני של שירות המבחן ממנו עולה כי המשיב הוא אסיר רציני ואחראי שלא צבר לחובתו עבירות משמעת. עוד הודגש כי המשיב זקוק לטיפול בתחום האלימות, ושהוא מביע מוטיבציה גבוהה להשתלב במחלקה טיפולית.

דין והכרעה

10. לאחר שעיינתי בכתב האישום ובגזר הדין, ולאחר ששקלתי את טענות הצדדים ואת נסיבות המקרה שלפנינו, באתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להתקבל וכך אציע לחבריי לעשות.

11. הלכה ידועה היא כי ערכאת הערעור תימנע ככלל מהתערבות בחומרת העונש שגזרה הערכאה הדיונית, למעט במקרים חריגים - כאשר גזר הדין חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת או הראויה בנסיבות העניין; או כאשר נפלה טעות מהותית בגזר הדין של הערכאה הדיונית (ע"פ 1026/24 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 11 לפסק דינו של השופט י' כשר (9.3.2026); ע"פ 4517/24 מדינת ישראל נ' איוב, פסקה 8 לפסק דינו של השופט י' אלרון (3.3.2025); ע"פ 5136/24 אלסענא נ' מדינת ישראל, פסקה 15 לפסק דינה של השופטת ג' כנפי-שטייניץ (13.2.2025)). כפי שאפרט להלן, אני סבורה כי גזר הדין של בית המשפט המחוזי חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת, וכי לכן מן הראוי להתערב בו ולהחמירו.

12. כידוע, בגזירת העונש - על בית המשפט לקבוע קודם את מתחם העונש תוך התמקדות בעבירה שביצע הנאשם; ולאחר מכן לגזור את העונש בתוך המתחם (או מחוץ למתחם, במקרים המתאימים כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק). בשלב גזירת העונש בתוך המתחם, יש להתמקד בנסיבות שאינן העבירה עצמה (ראו: ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל, פסקאות 22-29 לפסק דינו של השופט נ' סולברג (5.8.2013)).

13. בהתייחס למתחם הענישה - בית המשפט התחשב - בהתאם להוראות סעיף 40ג(א) לחוק - בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו. בית המשפט קבע שהמשיב פגע פגיעה ברף הגבוה בשלומו ובטחונו של המתלונן, וכן פגע בערך ההגנה על ביטחון הציבור. כן צוינו נסיבות ביצוע העבירה: הסיבות בשלהן היא בוצעה, התכנון המקדים והנזק שנגרם למתלונן כתוצאה ממנה. בית המשפט קבע שמדובר בנסיבות חמורות.

14. ואכן, מדובר בעבירה ברף חומרה גבוה: העבירה בוצעה על רקע סכסוך כספי; לאחר תכנון מוקדם; תוך הצטיידות בכלי חד ומסוכן שנועד לגרום נזק למתלונן; ולאחר כניסה למקום העבודה של המתלונן באמצעות כרטיס העובד של מוסעב. בהמשך, המשיב חיפש את המתלונן ולא חזר בו מתוכניתו בשום שלב עד למפגש עמו. במהלך המפגש ובלא שום התגרות מצדו של המתלונן, המשיב תקף אותו וגרם לו לנזקים ששינו את מהלך חייו וגרמו לו לנכות חמורה ביותר. למעשה רק כפסע היה בין הנכות הזו לבין אפשרות שהמתלונן היה מאבד את חייו כתוצאה מהתקיפה של המשיב. מדובר אם כן בנסיבות יוצאות דופן בחומרתן.

15. פיתרון בעיות וסכסוכים בדרכים אלימות, ובפרט באמצעות סכינים, להבים וחפצים חדים אחרים, היא תופעה שיש להילחם בה ולעשות ככל הניתן כדי למגרה. הדברים מקבלים משנה תוקף כאשר האלימות, על תוצאותיה המזעזעות, מתוכננת מבעוד מועד, וכאשר הנאשם מכין רכב ונתיב מילוט, ומפקיר את קורבנו לבדו כשהוא פצוע ושותת דם.

16. לבית המשפט תפקיד חשוב במאמץ זה, ועליו להקפיד להשית עונשים הולמים לחומרת העבירות. זאת כאשר נגזר דינם של נאשמים בעבירות אלימות בכלל; ובעבירות אלימות שנעשות בכוונה מחמירה, לאחר תכנון ובאמצעות חפצים חדים, בפרט. מעבר לשיקולי הלימה, חשוב להחמיר בענישה במקרים אלה משיקולים של הרתעת היחיד והרבים. מכלול הנסיבות במקרה דנן מחייב קביעת מתחם ענישה הולם - ולטעמי מתחם הענישה שנקבע על ידי בית משפט קמא אינו כזה.

17. זאת ועוד. גם השוואה לפסיקה הנוהגת אליה הפנה בית משפט קמא, ולמדיניות הענישה הנלמדת ממנה - מביאה למסקנה לפיה המתחם שנקבע על ידיו הוא מקל מדי. כאמור, בית משפט קמא הפנה לשישה פסקי דין בערעורים פליליים שנדונו בבית משפט זה, שהתייחסו לנאשמים שהורשעו בעבירת חבלה בכוונה מחמירה.

בעניין זוודו, דובר בדקירה של הקורבן מספר פעמים באמצעות חפץ חד. הנאשם הורשע בעבירה מכוח סעיף 329(א)(1) לחוק, ולצידה הורשע גם בהפרת הוראה חוקית ואיומים. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם עונש של 5 שנות מאסר בפועל; ובית משפט זה החמיר את העונש ל-6.5 שנות מאסר בהתחשב בכך שאין זו דרכה של ערכאת הערעור למצות את הדין.

בעניין סרחאן, דובר בנאשם שהכה בעוצמה בראש קורבנו באמצעות קורת עץ. בית המשפט המחוזי גזר עליו 32 חודשי מאסר בפועל. בית משפט זה קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, וגזר על הנאשם 50 חודשי מאסר.

בעניינם של באחיט ואבו סבילה, דקרו הנאשמים את קורבנותיהם באמצעות סכין, וגרמו להם נזקים בריאותיים חמורים מאוד, הן נפשיים והן פיזיים. בעניין באחיט דחה בית משפט זה ערעור על חומרת העונש בגין עונש מאסר בפועל של 8 שנים (לאחר שנקבע מתחם ענישה בין 7 ל-12 שנות מאסר בפועל); והערעור נדחה גם בעניין אבו סבילה שם נגזר עונש מאסר של 8.5 שנים (לאחר שנקבע מתחם ענישה בין 7 ל-11 שנות מאסר בפועל).

בעניינים ג'בארין וממן, הוגשו ערעורים על חומרת העונש, אך בשניהם המליץ בית המשפט למערערים לחזור בהם מערעוריהם, וכך עשו. בעניין ג'בארין, דקר הנאשם את קורבנו באמצעות סכין, וגרם לו לנזקים פיזיים ונפשיים חמורים. בית המשפט המחוזי גזר עליו 9.5 שנות מאסר בפועל (לאחר שנקבע

מתחם ענישה בין 8.5 ל-13 שנים). גם בעניין ממן, דקר הנאשם את קורבנו באמצעות סכין וגרם לו לנזקים חמורים. לאחר שבמסגרת הסדר טיעון שנחתם בין המאשימה והנאשם באותו עניין, הוסכם שהמאשימה תעתור לעונש של 6.5 שנות מאסר, ובית המשפט המחוזי גזר על הנאשם 52 חודשי מאסר בפועל.

מהאמור לעיל עולה כי למעט בעניין ממן (שבו הסדר הטיעון הגביל את טיעוני העונש של המאשימה), בכל המקרים בהם הנאשם השתמש בסכין או בחפץ חד כדי לבצע את העבירה, נגזרו על הנאשם בסופו של ההליך המשפטי לפחות 6.5 שנות מאסר בפועל (וגם עונש זה נגזר לאחר שבית משפט זה הבהיר שאין מדובר בעונש הממצה את חומרת המעשים). בעניין סרחאן, הנאשם לא השתמש בסכין ולא תכנן לבצע את העבירה - שלא כמו במקרה דנן. למרות זאת, הוטל על המערער שם עונש של 50 חודשי מאסר כאשר בית המשפט הבהיר כי הוא מטיל את העונש הזה לאור הכלל לפיו "אין זו דרכה של ערכאת הערעור למצות את מלוא חומרת העונש" (עניין סרחאן, פסקה 39)).

18. להשלמת המדיניות הנוהגת בענישה, אציין כי לאחרונה, בע"פ 6966/23 מדינת ישראל נ' בן אבו (4.2.2025), קיבל בית משפט זה את ערעור המדינה על גזר דין של בית המשפט המחוזי. באותו המקרה, הורשע המשיב בעבירת חבלה בכוונה מחמירה (לפי סעיף 329(א)(1) לחוק), בעבירת ניסיון לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות (לפי סעיפים 333 ו-335 לחוק), ובעבירת החזקת סכין (לפי סעיף 186(א) לחוק). בית המשפט המחוזי התחשב במצב הנפשי של המשיב שם, שהיה לדבריו "בכי רע", כשגזר עליו 32 חודשי מאסר בפועל, בתוך מתחם ענישה של בין 30 ל-72 חודשי מאסר בפועל. בערעור, בית משפט זה קבע שמתחם העונש ומיקום העונש במסגרתו, מקלים באופן ניכר, וקבע עונש של 5 שנות מאסר בפועל - וזאת לאחר שציין כי "מצבו הנפשי של המשיב מצדיק התחשבות מסוימת בקביעת עונשו בגדרי המתחם" (פסקה 20 שם).

19. כמעט למותר לציין שאין מקום לקבל את טענתו של בא כוח המשיב, לפיה האחרון התכוון לגרום ל"נכות קלאסית" ולא לנכות הקשה שנגרמה בסופו של דבר למתלונן, וכי יש בכך כדי להקל עמו. יהיו כוונותיו של המשיב אשר יהיו - היה עליו להבין כי דקירה, שיסוף או חיתוך בשרו של אדם אחר (ובוודאי כשמדובר בחתכים ודקירות בפניו ובצווארו של הקורבן), עלולה להוביל לא רק לתוצאות המזעזעות שגרם המשיב למתלונן, אלא אף לתוצאות טרגיות הרבה יותר.

20. המערערת טוענת כי בקביעת המתחם יש לתת משקל לעונש המרבי הקבוע לצד העבירה בה הורשע המשיב - 20 שנות מאסר. יש מי שרואה את העונש המרבי שקבע המחוקק בחוק, כ"נקודת מוצא" לעונש שיש להטיל בנסיבות חמורות ביותר; כאשר בהתאמה בנסיבות "בינוניות" יש להטיל את מחצית העונש המרבי, ובנסיבות מקלות - עונש קל יותר (ראו ע"פ 678/22 טלוי נ' מדינת ישראל, פסקה 12 לפסק דינו של השופט א' שטיין (19.5.2022)). אחרים רואים את העונש המירבי כ"נקודת

מכוון" לבית המשפט למקרים של נסיבות חמורות (ראו ע"פ 5617/19 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 24 לפסק דינו של השופט י' אלרון (26.8.2021)).

בין אם מדובר בנקודת מוצא או נקודת מכוון, היה על בית המשפט המחוזי להתייחס לעונש המרבי הקבוע בחוק. בקביעת תחתית מתחם שהיא פחות מרבע מהעונש המרבי - לא התייחס בית המשפט לעונש המרבי, וזאת חרף קביעתו לפיה נסיבות העבירה הן חמורות (להרחבה בעניין שקילת העונש המרבי הקבוע בחוק בעת בקביעת העונש ראו: יורם רבין ויניב ואקי דיני עונשין כרך ג: הענישה הפלילית 95-96 (מהדורה רביעית, 2022)).

21. מכלול האמור לעיל מביא אפוא למסקנה לפיה מתחם הענישה של 4.5-8 שנות מאסר בפועל איננו משקף את החומרה הרבה של העבירות בהן הורשע המשיב, ואיננו עולה בקנה אחד עם עקרון ההלימה. לטעמי, העבירה בה הורשע המשיב, נסיבות ביצועה ומדיניות הענישה הנוהגת, מחייבות מתחם ענישה מחמיר הרבה יותר.

22. בית המשפט המחוזי קבע את עונשו של המשיב בתחתית המתחם, וזאת בעיקר בשל גילו הצעיר, הפגיעה של העונש בו ובמשפחתו, עברו הפלילי הנקי, סיפור חייו הקשה, הודאתו והחרטה שהביע והשתתפותו בקבוצה טיפולית. עם זאת, יש לתת את הדעת לכך שלפי תסקיר שירות המבחן המשיב מצמצם מחומרת מעשיו, מפנה אצבע מאשימה מסוימת לעבר המתלונן; ולכך שברגעי תסכול, הוא עלול לנהוג באימפולסיביות ובאלימות - גם לאחר ביצוע העבירה.

23. בהינתן כלל האמור לעיל, אני סבורה כי אין מקום להותיר את העונש שנגזר על המשיב ויש מקום להחמירו. מאחר שכידוע ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשם - אציע לחברי להעמיד את עונשו על 6.5 שנות מאסר בפועל.

24. בית משפט קמא לא נימק את פסיקת הפיצוי שישלם המשיב למתלונן על סך 40,000 ש"ח. המערערת טוענת כי סכום זה מהווה סטייה קיצונית משיעור הפיצוי הראוי, אינו עומד ביחס סביר לנזק שגרם לו המשיב, ואינו תואם את אמות המידה שנקבעו בפסיקה לצורך קביעת פיצוי - שנועד להיות "סעד מהיר ויעיל לנפגע העבירה בגין הנזק והסבל שנגרמו לו כתוצאה ממנה" (עניין באחיט, פסקה 14).

בע"פ 2858/23 שיר נ' מדינת ישראל (1.4.2024), קבעתי כי הפיצוי ייקבע בהלימה לנזק או לסבל שנגרמו. כאשר מונחת תשתית עובדתית המאפשרת לבית המשפט להעריך את סכום הפיצוי, אף על דרך האומדנה, הוא יכול לעשות כן. תשתית עובדתית זו יכולה להיות מסמכים רפואיים, תסקיר נפגע

עבירה ועוד. עוד ציינתי כי "כאשר ישנו קשר כלשהו בין הנזק לבין הפיצוי, די בכך, וערכאת הערעור לא תיטה להתערב בשיקול הדעת של הערכאה הדיונית בהקשר זה" (שם, פסקה 15 לחוות דעתי).

במקרה דנן, המסמכים הרפואיים שהונחו לפני בית משפט קמא מעידים על נזק משמעותי וחמור מאוד, שהסכום שנפסק רחוק מלהלום. יש מקום להוסיף על סכום זה, ולו במידה מסוימת, שאף היא רחוקה מלהלום את הנזק שנגרם, וזאת בגדר מגבלותיו של ההליך שבפנינו. לכן, אציע לחייב את המשיב בתשלום פיצוי למתלונן בסך 80,000 ש"ח חלף הסכום שנקבע בפסק דינו של בית משפט קמא.

סוף דבר

25. נוכח הנסיבות שפורטו, ולאור הכלל שערכאת הערעור לא ממצה את חומרת העונש עם הנאשם - אציע לחבריי כי נקבל את הערעור, נעמיד את עונשו של המשיב על 6.5 שנות מאסר בפועל; נחייב אותו בתשלום פיצוי למתלונן על סך 80,000 ש"ח; ונשאיר את יתר רכיבי גזר הדין על כנם.

רות רונן
שופטת

השופטת דפנה ברק-ארז:

אני מסכימה.

דפנה ברק-ארז
שופטת

השופט עופר גרוסקופף:

אני מסכים.

עופר גרוסקופף
שופט

הוחלט כאמור בפסק דינה של השופטת רות רונן.
ניתן היום, כ"ה אדר התשפ"ה (25 מרץ 2025).

 	
עות רונן שופטת	דפנה ברק-ארז שופטת
פ	
ר	
ג	
ר	
ו	
ס	
ק	
ו	
פ	
ף	
ש	
ו	
פ	
ט	